

Svet Osnovne šole Franja Malgaja Šentjur je v skladu s 60. e členom Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 102/2007 z dne 9. 11. 2007) na seji dne, 31. maja 2010 sprejel in 27. septembra 2012 dopolnil

PRAVILA ŠOLSKEGA REDA

Pravila šolskega reda opredeljujejo dolžnosti in odgovornosti učencev, načine zagotavljanja varnosti, pravila obnašanja in ravnanja učencev, opravičevanje odsotnosti, organiziranost učencev, zagotavljanje zdravstvenega varstva učencev ter določajo vzgojne ukrepe za kršitve pravil.

1. DOLŽNOSTI IN ODGOVORNOSTI UČENCEV

Učenci:

- spoštujejo pravila hišnega reda;
- spoštujejo pravice drugih učencev in delavcev šole ter imajo spoštljiv ter strpen odnos do individualnosti, človeškega dostojanstva, etnične pripadnosti, veroizpovedi, rase in spola drugih učencev in delavcev šole;
- v šoli in izven šole skrbijo za lastno zdravje in varnost ter ne ogrožajo zdravja in varnosti drugih učencev in delavcev šole;
- varujejo in odgovorno ravnanjo s premoženjem šole ter lastnino učencev in delavcev šole ter le-te namerno ne poškodujejo;
- učencev in delavcev šole ne ovirajo in ne motijo pri delu;
- redno in točno obiskujejo pouk in druge vzgojno-izobraževalne dejavnosti;
- odgovorno opravljajo vse oblike dežurstva učencev;
- sodelujejo pri urejanju šole in šolske okolice ter imajo spoštljiv odnos do narave;
- izpolnjujejo svoje učne in druge šolske obveznosti;
- izpolnijo osnovnošolsko obveznost (9 let šolanja).

2. ZAGOTAVLJANJE VARNOSTI

Zaradi varnosti učenci v šolo ne prihajajo z motornim kolesom in z rolerji. V okolici šole in na šolskem igrišču ni dovoljena vožnja z motornim kolesom.

Varnost v šolskem prostoru (v poslopju šole in njeni okolici) zagotavljamo v skladu z veljavnimi normativi in standardi:

- V času pouka (tudi prostih ur) učencem ni dovoljeno zapustiti šolskih prostorov brez vednosti razrednika ali učitelja, ki ga takrat poučuje.
- V primeru avtobusnih prevozov (dnevi dejavnosti, ekskurzije ...) učenci vstopajo in izstopajo samo na začetni in končni postaji (izjemoma drugje s pisno izjavo staršev).
- Na avtobusnem postajališču in na šolskem avtobusu se učenci vedejo kulturno.
- Med vožnjo ne motijo voznika, ne povzročajo škode in ne ogrožajo varnosti sebe in drugih.
- Učence 1. razreda v šolo in iz nje obvezno spremljajo starši oz. druga oseba, ki so jo za to pooblastili starši in o tem pisno obvestili šolo.

Da bi vzgojno-izobraževalno delo potekalo nemoteno ter da bi se zagotavljala varnost, učitelji in učenci opravljajo dnevna **dežurstva** v posameznih šolskih prostorih. Naloge dežurnih učiteljev so predvsem, da skrbijo za red in disciplino učencev ter za njihovo varnost, da nadzorujejo gibanje učencev, opravljajo preglede prostorov, kjer se zadržujejo učenci ali drugi delavci zavoda, opozarjajo na nepravilnosti, nadzorujejo delo dežurnih učencev ter jim dajejo dodatna navodila in naloge, učence opozarjajo na vzdrževanje čistoče v šolskih prostorih in na morebitno kršenje določil hišnega reda, kontrolirajo garderobe učencev in poskrbijo, da so le-te urejene in da se v njih učenci ne zadržujejo.

Vsak dan opravlja dežurstvo 7 učiteljev:

1 učitelj v pritličju razredne stopnje, 1 učitelj v 1. nadstropju razredne stopnje, 1 učitelj v pritličju predmetne stopnje, 1 učitelj v 1. nadstropju predmetne stopnje, 1 učitelj v 2. nadstropju predmetne stopnje, 1 učitelj v garderobi in v jedilnici šole.

Dežurstvo učiteljev traja zjutraj od 7.30 do 8.00, med odmori in po pouku na razredni stopnji do 13.20, na predmetni stopnji pa do 13.30.

Učenci opravljajo dežurstvo:

1 učenec v garderobi novega dela šole (9. r), 1 učenec pri vhodu v stari del šole (7. r) ter 2 učenca v jedilnici šole (8. r).

3. PRAVILA OBNAŠANJA IN RAVNANJA

3.1 PRIHOD V ŠOLO

V šolo so učenci dolžni priti 10 minut pred pričetkom pouka.

Učenci vozači na pouk počakajo v večnamenskem prostoru, v šolski knjižnici ali v drugi učilnici z dovoljenjem učitelja, učenci razredne stopnje pa v učilnici jutranjega varstva.

3.2 IZHOD IZ ŠOLE

Po zadnji uri pouka ali drugih dejavnostih učenci čim prej zapustijo šolske prostore in odidejo domov. Zadrževanje v šolskih prostorih po končanem pouku ali drugih vzgojno-izobraževalnih dejavnostih je dovoljeno le v primeru obiska popoldanskih interesnih dejavnosti ali drugih, v šoli dogovorjenih aktivnosti.

3.3 PROSTE URE

Zaradi narave dela se učencem 7., 8. in 9. razreda v urniku pojavljajo proste ure. Te ure lahko izkoristijo za šolsko delo, pogovore s sošolci in z učitelji, delo v knjižnici, računalniški učilnici ipd. Zadrževanje po hodnikih šole med prostimi urami ni dovoljeno. Za to so namenjene proste učilnice, katerih seznam najdejo na oglasni deski.

3.4 PRAVILA OBNAŠANJA IN RAVNANJA V KNJIŽNICI

- V knjižnico učenci ne prinašajo hrane in pijače.
- Lahko se tiho pogovarjajo, prebirajo literaturo, uporabljajo računalnik ...
- Z gradivom ravnajo spoštljivo. Morebitno uničenje ali izgubo gradiva sporočijo knjižničarki.

- Knjige in revije po uporabi odložijo na za to določen prostor.
- V času pouka in drugih dejavnosti je obisk knjižnice dovoljen le ob soglasju izvajalcev pouka in dejavnosti.

V knjižnici so učenci dolžni upoštevati še druga navodila knjižničarke, ki omogočajo dobro počutje vseh učencev.

Učenci, ki kršijo pravila, so dolžni ob neupoštevanju opozorila knjižničarke knjižnico zapustiti.

3.5 PRAVILA OBNAŠANJA IN RAVNANJA V RAČUNALNIŠKI UČILNICI

- Ob nedovoljeni uporabi računalniške opreme (brskanje po spornih spletnih straneh, chat, igranje različnih računalniških igravic, nevljudno pisanje in pošiljanje e-pošte, poslušanje računalniške glasbe, gledanje video posnetkov, downloadanje) nadzorni učitelj učenca prvič opozori, ob naslednjem prekršku pa se mu časovno prepove vstop v računalniško učilnico.
- Učenci in učitelji so dolžni vsako pomanjkljivost in napako na programski ali strojni opremi javiti računalničarju, v primeru njegove odsotnosti pa v tajništvo šole.
- Učilnica se mora po uporabi obvezno zakleniti.

3.6 PRAVILA OBNAŠANJA IN RAVNANJA V TELOVADNICI

- Učenci lahko vstopajo in uporabljajo telovadnico samo v prisotnosti učitelja. To velja tudi za čas odmorov, ko učenci čakajo na športno vzgojo, ter še posebej med prostimi urami ali po pouku, ko je telovadnica prosta.
- V telovadnici so lahko učenci na različnih prireditvah izključno v copatih, ki jih imajo za gibanje po šoli ali pri pouku športne vzgoje.

3.7 PRAVILA OBNAŠANJA IN RAVNANJA PRI MALICI IN KOSILU

- Preden učenci prejmejo prehrambeni obrok, si umijejo roke, pripravijo kartice in mirno, brez prerivanja počakajo, da pridejo na vrsto.
- Vzamejo toliko hrane, kolikor jo bodo lahko pojedli.
- S hrano ravnajo spoštljivo.
- Pri jedi niso preglasni.
- Zapustijo čisto mizo.
- Ostanke hrane in jedilni pribor pospravijo na svoje mesto.
- Pripravljene napitke popijejo le v jedilnici.
- Upoštevajo navodila dežurnih učencev in učiteljev.
- Pri malici med glavnim odmorom v jedilnici uporabljajo prtčke, ki jih prinesejo s seboj. Uporaba papirnatih brisač iz podajalnikov ni dovoljena.

- Pri malici v razredu pa učenci upoštevajo navodila prisotnega učitelja.
- Učencem, ki imajo 2. uro prosto, 3. uro pa športno vzgojo, ni dovoljeno pričeti z malico pred začetkom glavnega odmora.
- Pladenj in lonec za malico zadolženi učenci vrnejo v kuhinjo takoj po končani malici.

3.8 PRAVILA OBNAŠANJA IN RAVNANJA V GARDEROBI

- V garderobi se učenci preobujejo v šolske copate, saj hoja v čevljih v šolskih prostorih ni dovoljena. Svojo obutev in oblačila hranijo na za to posebej določenih mestih garderobe.
- Za dragocenosti, mobilne telefone, digitalne fotoaparate ter druge elektronske naprave in denar šola ne odgovarja.

Naloge dežurnega učenca so zapisane na listu, ki ga dežurni učenec dvigne v tajništvu šole.

3.9 UREJENOST IN RED

Za red in čistočo v razredu je odgovoren vsak učenec. Učenci skrbijo, da je učilnica čista in prijetna. V učilnicah so učenci v lahkih copatih, ki ne puščajo črt. V telovadnici je dovoljena uporaba športnih copat, ki so jih učenci prinesli s seboj. Tekanje, prerivanje in kričanje po hodnikih in drugih prostorih ni dovoljeno.

Reditelji v razredu imajo naslednje dolžnosti:

- Med odmori in po pouku pobrišejo tablo.
- Na začetku vsake ure javijo učitelju manjkajoče učence in ga obvestijo o drugih spremembah v razredu.
- Po končanem pouku pospravijo učila, zaprejo okna in ugasnejo luči.

4. VZGOJNI UKREPI ZA POSAMEZNE KRŠITVE PRAVIL

Vzgojne ukrepe bomo izvajali v primerih, ko bodo kršena pravila šolskega reda in druge pravice in dolžnosti.

Pred izrekanjem vzgojnih ukrepov bomo omogočili podporo učencu pri iskanju možnosti in priložnosti za učenje in spremembo neustreznega vedenja. Pri tem bodo sodelovali učenci, starši in strokovni delavci šole. O uporabi vzgojnega ukrepa bomo obvestili starše učenca.

VZGOJNI UKREPI:

- **Razgovor učenca z razrednikom ali učiteljem**, če gre za kršitev, za katero je potrebno podrobnejše pojasnilo učencu.
- **Razgovor učenca s šolsko svetovalno službo ali ravnateljem**, če se nespoštljivo obnaša do sošolcev in delavcev šole.

- **Ustno opravičilo učenca**, če je ugotovljeno, da je učenec kršil moralne norme, pravila hišnega, šolskega reda oziroma užalil drugega učenca, učitelja ali tretjo osebo.
- **Obvestilo staršem** po telefonu o dogodku, ki ga je povzročil učenec s kršenjem dogovorov ali pravil šolskega reda, ali pisno vabilo na razgovor.
- **Ukinitev nekaterih pravic učencu**, ki so povezane s kršitvami šolskih pravil, s pridobljenimi statusi in ugodnostmi, ki jih šola nudi učencem.
- **Prepoved vstopanja, zadrževanja ali uporabe določenih šolskih prostorov** (računalniška učilnica, knjižnica ...).
- **Družbeno koristno delo** za učence, ki so namerno storili prekršek in za katere se oceni, da bi bila ta oblika učinkovita.
- **Povračilo namerno povzročene škode.**
- **Dodatno spremstvo ali nadomestni vzgojno-izobraževalni proces v šoli** organizira šola za učenca, ki z neupoštevanjem navodil ogroža svojo varnost in varnost drugih.
- **Prešolanje učenca brez soglasja staršev na drugo šolo** se izvede, kadar je učencu izrečen tretji vzgojni opomin.
- **Šolska in vrstniška mediacija**
- **Vzgojni opomini**
Vzgojni opomini so opredeljeni v 60. f členu Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 - uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11).
Zakon določa izrekanje vzgojnih opominov, postopek in način izrekanja, obveščanje učencev in staršev ter pripravo individualiziranega vzgojnega načrta.

5. ORGANIZIRNOST UČENCEV

Učenci so organizirani v ODDELČNE SKUPNOSTI, SKUPNOST UČENCEV IN ŠOLSKI PARLAMENT.

Oddelčna skupnost je temeljna oblika organiziranosti učencev enega oddelka. Učenci pri urah oddelčne skupnosti skupaj z razrednikom obravnavajo posamezna vprašanja iz življenja in dela svoje skupnosti in šole ter oblikujejo predloge in pobude za boljše delo in reševanje problemov:

- Sodelujejo pri oblikovanju vzgojnega načrta šole in pravilih šolskega reda ter izvajajo sprejete dogovore.
- Obravnavajo učni uspeh v oddelku.
- Organizirajo medsebojno pomoč pri učenju in si pomagajo z učnimi gradivi v času odsotnosti ter nudijo pomoč sošolcem v različnih težavah.
- Obravnavajo kršitve in predlagajo načine ukrepanja.
- Oblikujejo predloge za pohvale, priznanja in nagrade učencem v oddelčni skupnosti.

- Organizirajo različne oblike dežurstva v skladu s sprejetim hišnim redom.
- Organizirajo različne akcije in prireditve.
- Opravljajo druge naloge, za katere se dogovorijo.

Oddelčne skupnosti se preko svojih predstavnikov povezujejo v **skupnost učencev šole**. Učenci oddelčne skupnosti praviloma izberejo dva predstavnika v skupnost učencev šole.

Le-ta pod vodstvom mentorja:

- Opravlja različne dejavnosti za izboljšanje medsebojnih odnosov.
- Spodbuja čut za druge ljudi - v solidarnostnih akcijah.
- Zaznava nasilje, poniževanje, zatiranje učencev.
- Zbira pripombe in predloge oddelčnih skupnosti v zvezi s programom interesnih dejavnosti, prireditev in drugih dejavnosti, ki jih organizira šola.
- Informira učence o svoji dejavnosti.
- Načrtuje in organizira skupne akcije (zbiralne akcije ...).
- Predlaga izboljšave bivalnega okolja (lepši izgled, čistejše okolje ...) in sodeluje pri uresničitvi idej.
- Oblikuje predloge za pohvale, priznanja in nagrade učencem.

Šolski parlament je izvršilni organ skupnosti učencev šole. Sestavljajo ga učenci, ki jih izvoli skupnost učencev šole. Število predstavnikov se določi glede na število oddelkov v šoli. Šolski parlament skliče ravnatelj ali mentor skupnosti učencev šole.

6. OPRAVIČEVANJE ODSOTNOSTI

Starši morajo najkasneje v petih dneh po izostanku učenca razredniku sporočiti vzrok izostanka. Najkasneje v petih dneh po prihodu učenca v šolo morajo starši posredovati pisno ali osebno opravičilo razredniku.

Če razrednik v omejenem roku ne prejme opravičila, šteje izostanke za neopravičene in ukrepa. Razrednik izjemoma upošteva opravičilo, ki ga starši iz opravičljivih razlogov predložijo po izteku roka. Kadar razrednik dvomi v verodostojnost opravičila, lahko zahteva uradno zdravniško potrdilo o opravičenosti izostanka.

Učenec je lahko iz zdravstvenih razlogov oproščen sodelovanja pri določenih urah pouka in drugih dejavnostih osnovne šole, če starši predložijo razredniku mnenje in navodilo zdravstvene službe. Učenec je prisoten pri pouku in opravlja vse zadolžitve, ki jih zmore in ne ogrožajo njegovega zdravja. Če učenec iz zdravstvenih razlogov ne more opravljati nobene naloge, šola zanj organizira nadomestno dejavnost.

O odsotnosti zaradi sodelovanja pri športnih, kulturnih in drugih tekmovanjih in srečanjih, na katerih učenci sodelujejo v imenu šole, razrednik obvesti starše. Navedene odsotnosti so opravičene.

Učitelj ali drug delavec, ki pripravlja tekmovanje ali srečanje, o udeležbi in odsotnosti učencev obvesti razrednika najkasneje tri dni pred tem, ko učenci odidejo na tekmovanje ali srečanje.

Odsotnost učenca pri posamezni uri oziroma drugi dejavnosti dovoli učitelj, ki vodi to uro oz. dejavnost, in o tem obvesti razrednika.

Starši in učenci so dolžni poskrbeti za to, da učenec v najkrajšem možnem roku nadoknadi učno snov in tako lahko nemoteno nadaljuje s poukom.

Razrednik sproti pregleduje izostanke učencev in ustrezno ukrepa.

Neopravičeni izostanki so občasni, če učenec izostaja le pri urah pouka posameznih predmetov ali strnjeni, če izostanek traja več ur ali šolskih dni zaporedoma.

Razrednik o izostankih obvesti starše.

Ravnatelj v sodelovanju z razrednikom in svetovalno službo odloči, da se izostanek učenca ne bo obravnaval kot neopravičeni izostanek, če oceni, da je vzrok izostanka take narave, da učenec potrebuje pomoč.

V primeru neopravičenih izostankov v obsegu 15 ur razrednik o tem obvesti šolsko svetovalno službo, ta pa obvesti Center za socialno delo.

7. SODELOVANJE PRI ZAGOTAVLJANJU ZDRAVSTVENEGA VARSTVA UČENCEV

Učenci imajo pravico do zdravstvenega varstva v skladu s posebnimi predpisi. Osnovna šola sodeluje z zdravstvenimi zavodi pri izvajanju zdravstvenega varstva učencev, zlasti pri izvedbi obveznih zdravniških pregledov za otroke, vpisane v prvi razred, in rednih sistematičnih zdravstvenih pregledov v času šolanja in cepljenj.

Učence 1. razreda peljejo na cepljenje starši, ostali učenci pa so lahko cepljeni le na podlagi pisnega soglasja staršev. Če učenec odkloni sodelovanje pri predpisanem zdravstvenem pregledu, razrednik o tem obvesti starše učenca.

Šola organizira v sodelovanju z zdravstvenimi zavodi sistematične preglede zob, predavanja na temo negovanja in učenje pravilnega čiščenja zob. Za zdravljenje zob skrbi šolska zobna ambulanta.

Učenci razredne stopnje s soglasjem staršev sodelujejo v republiški akciji tekmovanja za čiste zobe.

Šola deluje preventivno in osvešča učence o zdravem načinu življenja, o pravilni in zdravi prehrani, o škodljivosti in posledicah kajenja, pitja alkoholnih pijač in uživanja drog.

Učence in starše osvešča o načinih iskanja ustrezne pomoči v primerih spolnega nadlegovanja in zlorabe ter nasilja v družini.

Organizira različne aktivnosti pri pouku in drugih dejavnostih šole.

Otrok lahko gre k zdravniku ali zobozdravniku med poukom samo v spremstvu staršev (na razredni stopnji), na predmetni stopnji pa lahko gre sam samo s pisnim soglasjem staršev. Soglasje prejme in učencu dovoli izhod iz šole samo razrednik.

8. POSKRIBIMO ZA PRIJETNO VZDUŠJE V ŠOLI

- Ne pozabi na prijazen pozdrav. Lepih besed, kot sta **prosim** in **hvala**, ni nikoli preveč.
- Mlajšim učencem bodi vedno dober zgled in ne strah in trepet.
- Do učiteljev, delavcev šole, učencev in vseh obiskovalcev bodi vljuden in spoštljiv, kot gotovo želiš, da bodo oni do tebe.
- Pravila lepega vedenja, spoštljivega odnosa do ljudi in stvari veljajo za šolsko poslopje, druge šolske površine in vse druge kraje, kjer poteka vzgojno-izobraževalno delo.

Za lep izgled šole in njene okolice skrbijo vsi učenci, zaposleni, starši in ostali uporabniki.